
ADVIES

Geactualiseerd tariefvoorstel VIVAQUA 2023-2026

Aanvrager	BRUGEL
Aanvraag ontvangen op	13-01-23
Advies aangenomen door het Comité van watergebruikers op	27-01-23

Vooraf

Op 13/01/23 heeft het Comité van watergebruikers (hierna « het Comité ») een adviesaanvraag ontvangen betreffende het geactualiseerde tariefvoorstel van VIVAQUA voor de jaren 2023-2026.

VIVAQUA heeft op 21 december 2022 een geactualiseerd tariefvoorstel ingediend waarbij het zich beroept op uitzonderlijke omstandigheden met de volgende motivatie : « *De stijging van de inflatie, die eind 2021 begon, in 2022 aanhield en waarvan de gevolgen in 2023 nog steeds merkbaar zijn, veroorzaakt een aanzienlijk verschil tussen de werkelijke indexeringscoëfficiënt en de geraamde indexeringscoëfficiënt die wordt toegepast op de geraamde kosten die in het tarieftraject zijn opgenomen. Aangezien deze evolutie totaal onvoorspelbaar was, kon er geen rekening mee worden gehouden bij de berekening van de kostenevolutie bij de opstelling van het tariefbudget. Op basis hiervan dient VIVAQUA bij BRUGEL een voorstel in om de in het tariefvoorstel 2022-2026 voorziene geraamde indexeringscoëfficiënten aan te passen wegens uitzonderlijke omstandigheden* ».

Op 13/01/23 heeft het Comité het ontwerp van beslissing van BRUGEL betreffende het geactualiseerde tariefvoorstel van VIVAQUA voor de jaren 2023-2026 ontvangen. BRUGEL vraagt aan het Comité om een advies uit te brengen over het geactualiseerd tariefvoorstel van VIVAQUA dat een prijsverhoging van het water inhoudt van 14,5% in 2023, 4,1% in 2024 en 2% in 2025 en 2026.

Advies

Het Comité betreurt het dat de kennelijke inertie van de verschillende betrokken actoren in de voorgaande jaren tot een tariefverhoging van een dergelijke omvang moet leiden op een moment dat Brusselse huishoudens en ondernemingen het economisch zwaar te verduren hebben.

Het Comité herhaalt dat het van belang is om duidelijk en coherent te communiceren over de verhogingen van de watertarieven in het Brussels Gewest, niet alleen voor het komende jaar, maar voor de gehele tariefperiode, zodat de gebruikers zich een volledig beeld zouden kunnen vormen van de financiële gevolgen waarmee zij worden geconfronteerd.

Het Comité dringt bij de regering aan op de absolute noodzaak om ten minste deze tariefverhoging (en deze die waarschijnlijk nog zullen volgen) voor de begunstigden van de sociale tegemoetkoming, d.w.z. de huishoudens onder BVT-statuut, te neutraliseren door de daarvoor uitgetrokken bedragen naar boven toe bij te stellen. **Het Comité** vreest immers dat de waterarmoede, die vóór de crisis al meer dan één op de vier Brusselse huishoudens trof, nog aanzienlijk zal toenemen gelet op de algemene inflatie van de prijzen van de eerste levensbehoeften en de onmiskembare verarming van de Brusselse bevolking¹. Derhalve zou de wetgeving moeten worden aangepast, zodat dit mechanisme voor de indexering van de bedragen van de sociale tegemoetkoming aan de waterprijs automatisch zou worden toegepast. Ook dringt **het Comité** er bij de autoriteiten op aan om een mechanisme in te stellen dat het toelaat om het drempel-effect te beperken voor huishoudens die geen recht hebben op de sociale tegemoetkoming, maar slechts een bescheiden inkomen hebben, en die door deze nieuwe verhoging hard zullen worden getroffen.

¹ <https://trends.levif.be/economie/banque-et-finance/inflation-un-quart-des-belges-n-a-plus-un-centime-a-la-fin-du-mois/article-normal-1623861.html>

Wat betreft de toepassing met terugwerkende kracht vanaf 1 januari van het tarief dat pas in de komende weken zal worden goedgekeurd, plaatst **het Comité**, hoewel het begrip heeft voor het praktische belang, vraagtekens bij juridische grondslag van deze handeling. **Het Comité** wenst VIVAQUA en BRUGEL dan ook te wijzen op de zwakte van de ter ondersteuning daarvan aangevoerde juridische argumenten. Daarnaast vraagt **het Comité** zich af of VIVAQUA niet te kort heeft geschoten. De eerste sterke inflatiepieken hebben zich immers al in juli 2021 voorgedaan en het verzoek om een tariefverhoging werd pas op 21 december 2022 formeel ingediend, dus bijna anderhalf jaar later.

Gelet op de combinatie door VIVAQUA van verschillende activiteiten die in andere steden en Gewesten doorgaans worden gesegmenteerd, herhaalt **het Comité** zijn verzoek aan VIVAQUA om ook te communiceren over het gebruik van de inkomsten voor de verschillende opdrachten, die elk van essentieel belang zijn voor de dagelijkse werking van het Gewest. Gezien de ernstige disfuncties aangaande het beheer van VIVAQUA (met name wat betreft facturering, beheer van de verhuisformulieren, gebrek aan anticipatie op moeilijkheden die ten minste gedeeltelijk te voorzien waren, toegankelijkheid en efficiëntie van de klantendienst) in combinatie met de schuldenlast die structureel lijkt te zijn, stelt **het Comité** voor dat VIVAQUA het voorwerp zou zijn van een audit (met name wat betreft de kosten voor de oprichting van het pensioenfonds), of dat BRUGEL en de voorgedijoverheid op zijn minst een grondige controle zouden kunnen uitvoeren.

Een structurele herziening van de financiering van VIVAQUA lijkt duidelijk noodzakelijk. Zo zou bijvoorbeeld de kwestie van een vaste dotatie kunnen worden bestudeerd. Voorts vraagt **het Comité** zich af of het relevant is om ongeveer één miljoen euro voor de jaarlijkse waarborg van het Gewest te betalen, als er geen beroep op wordt gedaan. Het vraagt zich af of het niet efficiënter zou zijn geweest om het gecumuleerde bedrag van deze waarborg te gebruiken om VIVAQUA te herkapitaliseren.

Meer in het algemeen beveelt **het Comité** aan om onverwijld een globale beraadslaging op gang te brengen over de manier waarop de waterdiensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden gefinancierd. In een context van een daling van het waterverbruik in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (en dus een daling van de inkomsten), maar ook van de noodzaak van grote investeringen in de renovatie van het rioleringsnet, van de aanzienlijke schuldenlast van VIVAQUA en van de te verwachten stijging van de kosten voor waterbehandeling in de komende jaren als gevolg van de aanscherping van de milieunormen door de Europese Unie, lijkt het onvermijdelijk dat de waterprijzen zeer snel zal stijgen.

In dit verband herhaalt **het Comité** het belang van een correcte toepassing van het beginsel dat de vervuiler betaalt. Het is van mening dat niet de bij de waterverbruikers geïnde inkomsten zouden moeten worden gebruikt om de behandeling van regenwater en helder parasietwater (water van drainage, uit beken, vijvers, bronnen en lekkages) te financieren. **Het Comité** heeft dan ook vragen bij de gegrondheid om deze kosten met de waterfactuur te financieren. Daarnaast dringt **het Comité** aan op het belang van een snelle uitvoering van het Waterbeheerplan, dat niet los kan worden gezien van deze beschouwingen inzake de rol van VIVAQUA.

Tot slot betreurt **het Comité** te moeten vaststellen dat VIVAQUA niet voorafgaandelijk werd betrokken bij de opstelling van het voorontwerp van ordonnantie tot vaststelling van het juridisch stelsel van het wegennet, hoewel dit betrekking heeft op de verschillende waterleidingen onder de wegen. **Het Comité** herinnert de regering aan het belang van een transversale en gecoördineerde aanpak.